

درسنامه بالینی فوریت‌های پزشکی

اصول مراقبت و درمان بیماران اورژانس پیش بیمارستانه

مؤلفان

دکتر رضا وفایی نژاد	مهدی سعیدی
دکتر امین صابری نیا	دکتر سید محسن مرتضوی
زیلیب سعیدی	دکتر حسن نوری ساری
فاطمه کشوری	دکتر مجتبی سنجی رفسنجانی
کارولین ایش زاده	دکتر فرزاد رحمانی
بنیت‌الهدی معنصری	دکتر بیمان اسدی
دکتر نگار السادات موسوی	دکتر سهیل سلطانی
دکتر علی خدادادی زاده	دکتر افسانه اسماعیلی رنجبر
دکتر سید حمید سید باقری	دکتر رسول رحیمی
ناصر گل محمدی زاده	دکتر اصغر جعفری روحی
سید محمد سید باقری	دکتر علی وفاق نعمت‌اللهی
محمد علی ذاکری بازمانده	دکتر بیمان نامدار
مهدی مهدی زاده	دکتر ابوالقاسم لعلی
یاسر ابوالحسنی	دکتر فهیمه کاوه باغباندرانی
علی اسدی	دکتر محمد شهیدی

۲۰۲	۱۲- گلوکوکورلیکونید.....	۱۹۲	۴- تینترات.....
۲۰۳	۱۳- آنتاگونیست تارکوتیک‌ها.....	۱۹۳	۵- آنتی‌آریتمی‌ها.....
۲۰۴	۱۴- آنتاگونیست گیرنده‌های هیستامین.....	۱۹۴	۶- دیورتیک فوس هتله.....
۲۰۵	۱۵- ضد ترشح امید.....	۱۹۵	۷- ضد تجمع پلاکت.....
۲۰۵	۱۶- ضد درد ضد التهاب غیر استروئیدی.....	۱۹۵	۸- ضد تشنج و ضد صرع.....
۲۰۶	۱۷- ضد تهوع و استفراغ.....	۲۰۰	۹- آنتی‌دوپامینرژیک، آنتی‌سایکوتیک.....
۲۰۷	۱۸- کریپتوسپورات.....	۲۰۰	۱۰- ضد هیپرتانسیون.....
۲۰۸	۱۹- الکترولیت‌ها و سرما.....	۲۰۱	۱۱- ضد درد مخدر.....

بخش دوم: اورژانس‌های تروما ... ۲۱۳

۲۷۷	بلندکردن بیمار.....	فصل ۱۹ تروما و اصول کلی مراقبت از بیمار در
۲۸۰	انتقال بیمار.....	اورژانس‌های تروما..... ۲۱۵
۲۸۰	انواع روش انتقال بیمار.....	تروما..... ۲۱۵
۲۸۸	تجهیزات ویژه حمل و جابجایی بیمار.....	حوادث منجر به تروما..... ۲۱۵
۲۸۸	انواع وسایل و تجهیزات ویژه حمل.....	انواع حوادث منجر به تروما..... ۲۱۵
۲۹۲	برونکارد قابل حمل.....	انواع تروما..... ۲۱۷
۲۹۲	صندلی مخصوص پله‌ها.....	سیستم تروما..... ۲۱۷
۲۹۳	برونکارد سیدی.....	اجزای سیستم تروما..... ۲۱۷
۲۹۴	برونکارد ارتوپدی یا اسکوپ.....	مراقبت در برابر تروما..... ۲۱۷
	فصل ۱۱۲ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس	فالیون ساعت طلایی در تروما..... ۲۱۹
۲۹۷	خون‌ریزی و شوک هموراژیک.....	مصدومان با صدمات تهدیدکننده حیات..... ۲۱۹
۲۹۷	خون‌ریزی.....	مراکز تروما..... ۲۲۰
۲۹۷	انعقاد خون.....	ارزایی بیماران ترومایی..... ۲۲۱
۲۹۸	انواع خون‌ریزی.....	بررسی مکانیسم حادثه و مکانیسم صدمه (کنیتیک تروما)..... ۲۲۱
	فصل ۱۱۳ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس	قوانین انرژی و حرکت..... ۲۲۱
۳۱۱	ترومای سر.....	تروماهای نافذ و غیر نافذ..... ۲۲۲
۳۱۱	آناتومی و فیزیولوژی سر.....	انواع مکانیسم حادثه..... ۲۲۳
۳۱۱	پوست سر یا اسکالپ.....	فصل ۱۱۰ بی‌حرکت‌سازی و فیکس مصدوم..... ۲۲۵
۳۱۲	جمجمه.....	بی‌حرکت‌سازی و فیکس ستون فقرات..... ۲۲۵
۳۱۲	پرده‌های مغزی (مننژ).....	لابت‌سازی و فیکس ستون فقرات گردنی..... ۲۲۶
۳۱۳	عنکبوتیه یا آراکتوئید.....	بی‌حرکت‌سازی و فیکس ستون فقرات پستی..... ۲۲۴
۳۱۳	نرم شامه.....	فصل ۱۱۱ جابجایی و حمل بیمار..... ۲۲۷
۳۱۴	بافت پارانشیم مغز.....	مکانیک بدن..... ۲۲۷
۳۱۵	عقد‌های قاعده‌ای.....	

بخش سوم: اورژانس‌های محیطی ... ۴۲۳

فصل ۱۲۱ اصول مراقبت و درمان بیمار در	فصل ۱۲۹ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس
اورژانس‌های غرق شدگی..... ۴۶۱	سوختگی، برق‌گرفتگی و صاعقه‌زدگی..... ۴۲۵
مکانیسم غرق شدن..... ۴۶۱	آناتومی و فیزیولوژی پوست..... ۴۲۵
خارج‌سازی مصنوعی غرق شده از آب..... ۴۶۲	تعیین شدت صدمات سوختگی..... ۴۲۷
فصل ۱۲۲ اصول مراقبت از بیمار در اورژانس‌های	اقدامات پیش‌بیمارستانی در سوختگی، برق‌گرفتگی
ارتفاع..... ۴۶۷	و صاعقه‌زدگی..... ۴۲۸
فاکتورهای دخیل در بیماری ارتفاع بالا..... ۴۶۷	فصل ۱۳۰ اصول مراقبت و درمان بیمار در
اختلال یا بیماری ارتفاع بالا..... ۴۶۸	اورژانس‌های مربوط به سرما و گرما..... ۴۲۹
اختلال حاد کوهستانی..... ۴۶۸	تنظیم دمای بدن..... ۴۲۹
تظاهرات بالینی AMS..... ۴۶۸	عوامل خطر در اورژانس‌های مرتبط با سرما و گرما... ۴۵۰
اقدامات مراقبتی در AMS..... ۴۶۹	نحوه ارزیابی دمای بدن..... ۴۵۰
اثر زیوی ناشی از ارتفاع بالا..... ۴۶۹	اورژانس‌های مربوط به سرما..... ۴۵۱
تظاهرات بالینی HAPE..... ۴۶۹	هیپوترمی ژنرالیزه..... ۴۵۱
اقدامات مراقبتی در HAPE..... ۴۶۹	انواع هیپوترمی..... ۴۵۱
اثر مغزی ناشی از ارتفاع بالا..... ۴۷۰	پنج‌زدگی..... ۴۵۲
تظاهرات بالینی در HACE..... ۴۷۰	اصول مراقبت از بیمار در اورژانس‌های مربوط
صعود به ارتفاع توسط تیم‌های امدادی..... ۴۷۱	به سرما..... ۴۵۷

بخش چهارم: اورژانس‌های داخلی و جراحی ... ۴۷۳

فشار خون بالا (هایپرتانسیون)..... ۵۵۱	فصل ۱۲۳ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های
آنوریسم آئورت..... ۵۵۵	قلبی..... ۴۷۵
فصل ۱۲۴ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	آناتومی و فیزیولوژی قلب..... ۴۷۵
تنفسی..... ۵۵۹	بیماری‌های ایسکمیک قلبی..... ۴۸۴
آناتومی سیستم تنفسی..... ۵۵۹	سندرم کرونری حاد (ACS)..... ۴۹۸
فیزیولوژی سیستم تنفسی..... ۵۶۲	اقدامات پیش‌بیمارستانی و روند درمانی در
ارزیابی وضعیت تنفسی..... ۵۶۶	بیماری‌های ایسکمیک قلبی (IHD)..... ۵۰۰
نارسایی حاد تنفسی (ARF)..... ۵۶۶	ری پرفیوژن قلب..... ۵۰۸
حمله آسم..... ۵۶۶	الکتروکاردیوگرام (ECG) و نحوه‌ی تفسیر فعالیت
ادم حاد ریه..... ۵۷۲	الکتریکی قلب..... ۵۱۱
بیماری انسدادی مزمن ریه (COPD)..... ۵۷۴	دیس‌ریتمی‌های قلبی..... ۵۱۸
اصول‌ی حاد ریوی (PTE)..... ۵۷۴	نارسایی قلبی..... ۵۴۶
پنومونی (ذات‌الریه)..... ۵۷۹	اورژانس‌های غرقگی..... ۵۵۱

۱۲۸ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	۵۸۱
دیابت.....	۶۴۱
آناتومی و فیزیولوژی غده پانکراس.....	۶۴۱
دیابت ملیتوس.....	۶۴۲
اورژانس‌های دیابت.....	۶۴۴
هیپوگلیسمی (کاهش قند خون).....	۶۴۴
هایپرگلیسمی (افزایش قند خون).....	۶۴۷
کتواسیدوز دیابتی.....	۶۴۷
هیپرگلیسمی هیپراسمولار غیرکتونی.....	۶۴۹
اقدامات پیش بیمارستانی و روند درمانی در	
اورژانس‌های دیابت.....	۶۴۹
۱۲۹ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	
مسمومیت.....	۶۵۵
مسمومیت.....	۶۵۵
عوامل ایجادکننده مسمومیت.....	۶۵۵
علائم و نشانه‌های ناشی از مسمومیت‌ها.....	۶۵۶
انواع مسمومیت‌ها.....	۶۵۷
۱. مسمومیت‌های خوراکی.....	۶۵۷
۲. مسمومیت‌های استنشاقی.....	۶۶۱
۳. مسمومیت‌های تزریقی.....	۶۶۲
۴. مسمومیت‌های پوستی.....	۶۶۲
مسمومیت‌های خوراکی، استنشاقی، جذبی	
و تزریقی شایع.....	۶۶۲
مسمومیت با داروها.....	۶۶۲
مسمومیت با آزالوگلیفره.....	۶۶۷
مسمومیت با مواد مخدر و الکل (اتانول).....	۶۷۰
مسمومیت با اتانول.....	۶۷۳
مسمومیت با متانول (الکل چوب).....	۶۷۵
مسمومیت با سایر الکل‌ها.....	۶۷۸
مسمومیت با اسیدها و بازها.....	۶۷۸
مسمومیت با هیدروکربن‌ها یا محصولات نفتی.....	۶۷۹
مسمومیت با مونوکسید کربن.....	۶۸۰
مسمومیت با سیانید.....	۶۸۱
مسمومیت با مواد شوینده.....	۶۸۱
مسمومیت غذایی.....	۶۸۱
اقدامات پیش بیمارستانی و روند درمانی در	
اورژانس‌های مسمومیت.....	۶۸۳
ترشح (فیوژن) جنب.....	۵۸۱
سرطان ریه.....	۵۸۱
اقدامات پیش بیمارستانی و روند درمانی در	
اورژانس‌های تنفسی.....	۵۸۳
۱۳۵ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	
مغز و اعصاب.....	۵۹۱
آناتومی و فیزیولوژی مغز و اعصاب.....	۵۹۱
اورژانس‌های حوادث عروقی مغزی (CVA).....	۵۹۵
انواع سکته‌های مغزی.....	۵۹۷
اقدامات پیش بیمارستانی و روند درمانی در	
اورژانس‌های حوادث عروقی مغزی یا CVA.....	۶۰۲
اورژانس‌های داخلی اعصاب.....	۶۰۷
اورژانس‌های سرگیجه.....	۶۰۷
اورژانس‌های سکوپ.....	۶۱۰
اورژانس‌های سردرد.....	۶۱۳
بیماری‌های اتوایمون سیستم عصبی.....	۶۱۴
بیماری‌های دژنراتیو سیستم عصبی.....	۶۱۷
بیماری‌های عفونی سیستم عصبی.....	۶۱۸
۱۳۶ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	
تشنج.....	۶۱۹
تشنج.....	۶۱۹
صرع.....	۶۱۹
انواع تشنج.....	۶۱۹
علائم و نشانه‌های تشنج.....	۶۲۱
اقدامات پیش بیمارستانی و روند درمانی در	
اورژانس‌های تشنج.....	۶۲۱
۱۳۷ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	
کاهش سطح هوشیاری.....	۶۲۹
تعریف هوشیاری.....	۶۲۹
مراحل تغییر و لغت در وضعیت هوشیاری.....	۶۲۹
ارزیابی سطح هوشیاری.....	۶۳۱
ارزیابی سطح هوشیاری بیمارانی بر اساس معیار	
گلاسکو (GCS).....	۶۳۱
انواع کاهش سطح هوشیاری.....	۶۳۱
علائم و نشانه‌ها در اختلال سطح هوشیاری.....	۶۳۴
اقدامات پیش بیمارستانی و روند درمانی در	
اورژانس‌های کاهش سطح هوشیاری.....	۶۳۵

فصل ۱۱۷ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس	۳۱۵	سد خونی - مغزی	۳۱۵
تروما به ستون فقرات	۳۸۷	آسیب پوست سر یا اسکالپ	۳۱۵
آناتومی و فیزیولوژی ستون فقرات	۳۸۷	آسیب‌های استخوان جمجمه	۳۱۶
سیستم عصبی	۳۹۱	نوع آسیب جمجمه	۳۱۶
اعصاب مغزی	۳۹۱	نوع شکستگی‌های جمجمه	۳۱۶
اعصاب نخاعی	۳۹۱	علامت شکستگی قاعده جمجمه	۳۱۷
عصب دیافراگمی یا فرنیک	۳۹۱	آسیب‌های بافت پارانشیم مغز	۳۱۸
آسیب مهره‌های ستون فقرات	۳۹۲	آسیب‌های اولیه مغزی	۳۱۸
آسیب‌های طناب نخاعی یا SCI	۳۹۲	نوع ضایعات فوقال مغزی	۳۱۸
مکانیسم‌های شایع آسیب‌زدگی نخاعی	۳۹۲	نوع ضایعات منتشره مغزی	۳۲۱
عوارض کلی آسیب طناب نخاعی	۳۹۳	آسیب ثانویه مغزی	۳۲۱
اقدامات کلی پیش‌بیمارستانی در مواجهه با مصدوم		ارزیابی و اقدامات پیش‌بیمارستانی در مواجهه با مصدوم ترومای سر	۳۲۵
ترومای ستون فقرات و ضدمات نخاعی	۳۹۴	فصل ۱۱۴ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس	
اندام اقدامات درمانی در مرکز درمانی	۳۹۹	ترومای صورت و ناحیه قدامی گردن	۳۳۳
فصل ۱۱۸ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس		نوع آسیب‌های صورت	۳۳۳
تروما به سیستم عضلانی - اسکلتی	۴۰۱	خونریزی‌هایی شدید داخل حفره دهان	۳۳۳
ساختمان اسکلتی - عضلانی بدن	۴۰۱	آسیب‌های استخوان‌های صورت	۳۳۱
استخوان	۴۰۱	نوع آسیب‌های گردنی	۳۳۲
مفصل	۴۰۳	فصل ۱۱۵ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس	
لگامان	۴۰۳	تروما به قفسه سینه	۳۴۷
تاننوم	۴۰۴	آناتومی و فیزیولوژی قفسه سینه	۳۴۷
عضلات	۴۰۴	دنده‌ها	۳۴۷
نوع آسیب‌های عضلانی - اسکلتی	۴۰۳	عضلات قفسه سینه	۳۴۷
قطع عضو	۴۰۸	نوع آسیب‌های قفسه سینه	۳۴۸
سننرم امشددگی	۴۰۹	اقدامات کلی پیش‌بیمارستانی در مواجهه با مصدومان	
سننرم کهارتجان	۴۱۰	ترومای قفسه سینه	۳۶۳
آسیب‌های ناپایدار (شکستگی، دررفتگی، پیچ‌خوردگی و کشیدگی)	۴۱۱	فصل ۱۱۶ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس	
آسیب‌های اندام فوقانی	۴۱۴	تروما به شکم و لگن	۳۷۱
آسیب سرشانه	۴۱۵	ساختمان و عملکرد شکم	۳۷۱
آسیب تبه استخوان بازو	۴۱۵	پاتوفیزیولوژی آسیب شکم	۳۷۳
آسیب ناحیه مفصل آرنج	۴۱۵	اقدامات کلی پیش‌بیمارستانی در مواجهه با مصدوم	
آسیب استخوان رادیال و اولنا	۴۱۶	تروما به شکم و لگن	۳۸۰
آسیب‌های اندام تحتانی	۴۱۷	ارزیابی متمرکز مصدوم ترومایی به کمک سونوگرافی	
آسیب مفصل زانو	۴۱۹	یا FAST	۳۸۴
آسیب استخوان‌های تیبیا و فیبولا	۴۲۰		

بخش اول: اصول مراقبت و درمان در اورژانس پیش‌بیمارستانی ... ۱

شرایط آب و هوا..... ۲۸	فصل ۱۱ آشنایی با نظام ارائه‌دهنده‌ی خدمات
خشونت..... ۲۸	فوریت‌های پزشکی (EMS)..... ۳
فصل ۱۲ ارزیابی بیمار..... ۳۹	تاریخچه خدمات اورژانس پزشکی..... ۲
مراحل ارزیابی بیمار..... ۳۹	تاریخچه اورژانس پیش‌بیمارستانی در ایران..... ۴
ارزیابی اولیه بیمار..... ۴۰	انگیزه‌های رایج ارائه خدمات در EMS..... ۵
ارزیابی ثانویه بیمار..... ۵۲	سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات EMS..... ۵
ارزیابی مجدد و مداوم بیمار..... ۷۰	اجزای سیستم EMS..... ۶
فصل ۱۴ مدیریت راه هوایی و حفظ وضعیت تنفس..... ۷۵	واحدهای ارائه دهنده‌ی خدمات در سیستم EMS..... ۷
فصل ۱۵ شوک..... ۱۲۵	وظایف اولیه و اختصاصی پرسنل اورژانس
فصل ۱۶ احیای قلبی - ریوی..... ۱۳۴	پیش‌بیمارستانی..... ۹
تعریف ایست قلبی - تنفس..... ۱۳۳	سطوح آموزشی ارائه‌گران خدمت در EMS..... ۱۰
تفسیر الاتور خارجی خودکار (AED)..... ۱۵۱	مرکز ارتباطات و راهبری عملیات..... ۱۲
اقدامات حیاتی پیشرفته..... ۱۵۳	واحد نظیبه (آمبولانس‌ها)..... ۱۲
تفسیر الاتور دستی (الکتروشوک)..... ۱۶۲	مراکز درمانی سیستم تروما..... ۱۵
فصل ۱۷ تریاژ..... ۱۷۳	مراکز درمانی سیستم ۲۲۷ , ۲۲۲..... ۱۵
انواع تریاژ..... ۱۷۳	فصل ۱۲ ارزیابی صحنه..... ۱۷
تریاز در بیمارستان در شرایط عادی..... ۱۷۳	سلامت و ایمنی شغلی پرسنل اورژانس
تریاز در صحنه (پیش‌بیمارستانی) در شرایط عادی..... ۱۷۵	پیش‌بیمارستانی..... ۱۹
تریاز در صحنه (پیش‌بیمارستانی) در شرایط بحران	ایمنی شغلی پرسنل اورژانس پیش‌بیمارستانی..... ۲۰
و حوادث غیر مترقبه..... ۱۷۵	ایمنی پرسنل اورژانس در برابر استرس‌های شغلی..... ۲۰
تریاز Jump Start در کودکان..... ۱۸۳	ایمنی و حفاظت شغلی پرسنل اورژانس در برابر
تریاز مصدومان حوادث برق‌گرفتگی و ساعت‌زدگی..... ۱۸۶	بیماری‌ها..... ۲۲
فصل ۱۸ فارماکولوژی پیش‌بیمارستانی..... ۱۸۷	احتیاطات استاندارد..... ۲۲
۱- سمپاتومیمتیک و گشادکننده برونش..... ۱۸۸	نظافت آمبولانس..... ۲۰
۲- آنتی‌کولینرژیک (پاراسمپتولیتیک)..... ۱۹۰	ایمنی پرسنل اورژانس در برابر خطرات صحنه..... ۲۲
۳- باقر سیستمیک..... ۱۹۱	حوادث ترافیکی..... ۲۵

پدیدآورندگان

- ⑥ **مهدی سعیدی**
کارشناس ارشد پرستاری و کارشناس ارشد عملیات اورژانس، مدیر گروه فوریت‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- ⑥ **دکتر سید محسن مرثضوی**
دکتری پزشکی و مدیر گروه فوریت‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- ⑥ **دکتر حسن نوری ساری**
منخصص طب اورژانس، سازمان اورژانس کشور
- ⑥ **دکتر مجتبی سنجی رفسنجانی**
منخصص طب اورژانس، استادیار و مدیر گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- ⑥ **دکتر فرزاد رحمانی**
منخصص طب اورژانس، دانشیار گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- ⑥ **دکتر بهمان اسدی**
منخصص طب اورژانس، دانشیار گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی گیلان
- ⑥ **دکتر سهیل سلطانی**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی قزوین و شهید بهشتی تهران
- ⑥ **دکتر آسمانه اسماعیلی رنجبر**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
- ⑥ **دکتر رسول رحیمی**
منخصص جراحی عمومی و فلوشیپ پیوند کبد و پانکراس، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
- ⑥ **دکتر اصغر جعفری روحی**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی زنجان
- ⑥ **دکتر علی وفاق نعمت‌اللهی**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی چندی شاپور اهواز
- ⑥ **دکتر بهمان نامداری**
منخصص طب اورژانس، دانشیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی قزوین
- ⑥ **دکتر ابوالقاسم لعلی**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی بابل
- ⑥ **خانم دکتر فهیمه کاوه باطنی‌ادریانی**
منخصص زنان و زایمان و فلوشیپ پریناتولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
- ⑥ **دکتر محمد شهیدی**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی قم
- ⑥ **دکتر رضا وفايي نژاد**
منخصص بیماری‌های عفونی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد
- ⑥ **دکتر امین صیابری‌نیا**
منخصص طب اورژانس، استادیار گروه طب اورژانس دانشگاه علوم پزشکی کرمان
- ⑥ **دکتر سید پژمان آقازاده**
منخصص طب اورژانس، معاون آموزش و اعتباربخشی سازمان اورژانس کشور
- ⑥ **دکتر محمد جواد مرادیان**
دکتری تخصصی سلامت در بلايا و فوریت‌ها، استادیار دانشکده پرستاری و مامان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۷۱۰	تقسیم‌بندی نواحی شکم (کواترانت).....	۶۸۷	گزیدگی، حساسیت و آنفیلاکسی.....
۷۱۱	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش.....	۶۸۷	مارگزیدگی.....
۷۱۲	انواع درد شکم.....	۶۹۲	عقرب‌گزیدگی.....
۷۱۳	علل شایع درد شکم.....	۶۹۶	زنبور گزیدگی.....
۷۱۴	آپاندیسیت.....	۶۹۷	مورچه‌های نیش‌دار (آنتین).....
۷۱۵	پریتونیت.....	۶۹۸	عنکبوت‌ها.....
۷۱۷	کله سیتیت.....	۶۹۹	حساسیت و آنفیلاکسی.....
۷۱۷	پانکراتیت.....		اقدامات پیش‌بیمارستانی و روند درمانی در
۷۱۸	زخم پپتیک.....	۷۰۱	اورژانس‌های حساسیت و آنفیلاکسی.....
۷۱۹	اسهال روده.....		اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های شکم
۷۲۰	فتق (هرنی).....	۷۰۹	حاد.....
۷۲۱	بیماری‌های التهابی روده (IBD).....	۷۰۹	شکم حاد.....
	اقدامات پیش‌بیمارستانی و روند درمانی در	۷۰۹	ساختمان و عملکرد شکم.....
۷۲۱	اورژانس‌های شکم حاد.....		

بخش پنجم: اورژانس‌های گروه‌های خاص ... ۷۲۷

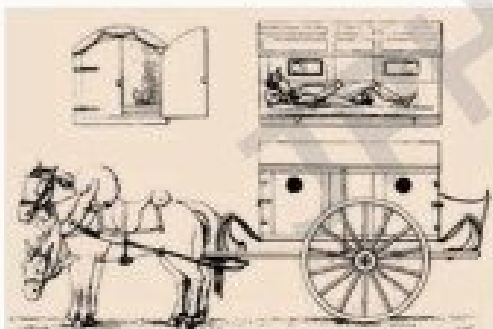
۱۲۲	اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	۱۳۲	اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	
۷۷۲	مامایی و زنان.....	۷۲۹	اطفال.....	
۷۷۳	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تولید مثل زنان.....	۷۳۶	روند رشد و تکامل اطفال.....	
	مراحل ارزیابی و اصول مراقبت اورژانس‌های مامایی	۷۳۳	تفاوت‌های آناتومیک و فیزیولوژیک.....	
	و زنان در اورژانس پیش‌بیمارستانی.....		مراحل ارزیابی و اصول مراقبت از اطفال در اورژانس	
۷۷۴	پاتوفیزیولوژی بارداری.....	۷۳۶	پیش‌بیمارستانی.....	
۷۷۸	تغییرات فیزیولوژیک دوران بارداری.....	۷۳۸	ارزیابی مجدد و مداوم اطفال.....	
۷۷۹	اورژانس‌های مامایی.....	۷۳۹	اختلالات تنفسی در اطفال.....	
۷۸۰	(۱) اورژانس‌های قبل از زایمان.....	۷۵۶	آنفیلاکسی.....	
۷۸۱	دگولمان جفت.....	۷۵۶	اختلالات قلبی - عروقی در اطفال.....	
۷۸۶	(۲) اورژانس‌های حین زایمان.....	۷۶۲	اختلالات سطح هوشیاری در اطفال.....	
۷۹۴	پرولاپس بند ناف.....	۷۶۴	تشنج در اطفال.....	
۷۹۸	(۳) اورژانس‌های پس از زایمان.....	۷۶۵	دیابت در اطفال.....	
۷۹۹	اورژانس‌های زنان.....	۷۶۶	اختلالات غوطه‌ی در اطفال.....	
	۱۳۲	مراحل ارزیابی و اصول مراقبت و درمان در	۷۶۶	مسمومیت‌ها در اطفال.....
۸۰۳	اورژانس نوزادان تازه متولد شده.....	۷۶۷	اختلالات رفتاری در اطفال.....	
	مراحل ارزیابی و مدیریت نوزاد تازه متولد شده پس	۷۶۷	کودک‌آزاری و بی‌توجهی به کودک.....	
۸۰۳	از زایمان.....	۷۶۸	تروما در اطفال.....	
۸۰۶	مراحل احیای نوزادان.....	۷۷۲	سوختگی در اطفال.....	

۸۴۰	شوک در سالمندان	۸۱۴	مشکلات و توافق نوزاد
۸۴۱	سوخگی در سالمندان	۸۱۵	الکتوریتم احیا نوزادان ۲۰۲۰
۸۴۱	اختلالات پوستی در سالمندان	۱۳۵	اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های
	۱۳۶ اصول مراقبت و درمان بیمار در اورژانس‌های	۸۲۱	سالمندان
۸۴۲	رفتاری	۸۲۱	انکومی و فیزیولوژی پیری
۸۴۳	تعریف رفتار	۸۲۱	تغییرات فیزیولوژیکی وابسته به سن
۸۴۴	اورژانس‌های رفتاری	۸۲۳	ارزیابی و اصول مراقبت از بیماران سالمند
۸۴۴	شیولوژی اورژانس‌های رفتاری	۸۲۸	ارزیابی ثانویه بیماران سالمند
	ارزیابی بیمار و اقدامات درمانی و حمایتی در	۸۲۱	اختلالات و بیماری‌های شایع در سالمندان
۸۴۵	اورژانس‌های رفتاری	۸۲۱	اورژانس‌های تنفسی در سالمندان
۸۴۹	ارزیابی وضعیت روانی (MSE)	۸۳۳	اختلالات قلبی - عروقی در سالمندان
۸۵۲	اسکیزوفرنی	۸۳۶	سینکوپ
۸۵۳	اختلال خلقی (افسردگی، اختلال دو قطبی)	۸۳۶	اختلالات کاهش سطح هوشیاری در سالمندان
	اختلالات اضطرابی (حمله پانیک، فوبیا و اختلال	۸۳۷	اختلالات نورولوژیک در سالمندان
۸۵۴	لترنس پس از حادثه)	۸۳۸	دیابت در سالمندان
۸۵۵	اختلالات شناختی (دلیر، بوم، نماس)	۸۳۹	اختلالات گوارشی در سالمندان
۸۵۵	اختلالات مربوط به مصرف مواد	۸۳۹	اختلالات کلیوی و اتراری - تناسلی در سالمندان
۸۵۶	اختلالات شبه جسمی یا سوماتوفرم	۸۴۰	اختلالات عضلانی - اسکلتی در سالمندان
۸۵۷	اختلالات مربوط به کنترل تکانه	۸۴۰	سمومیت‌ها در سالمندان
۸۵۷	خودکشی	۸۴۰	تروما در سالمندان
۸۶۲	بهرت منابع		
۸۶۷	نمایه		

آشنایی با نظام ارائه‌دهنده‌ی خدمات فوریت‌های پزشکی (EMS)

نظام ارائه‌دهنده‌ی خدمات فوریت‌های پزشکی یا به عبارتی سیستم EMS مجموعه‌ای از پرسنل مجرب، تجهیزات پیشرفته و منابع است که به منظور ارائه مراقبت‌های پزشکی اورژانسی از زمان شروع یک بیماری حاد تا تحویل بیمار به یک مرکز درمانی پیشرفته در نظر گرفته شده است.

سیستم EMS در سال‌های اخیر پیشرفت‌های زیادی داشته است. این در حالی است که در گذشته‌های دور، آمبولانس تنها وسیله‌ای بود که کار انتقال بیمار به مراکز درمانی را بر عهده داشت. امروزه با تجهیز شدن به جدیدترین تجهیزات و تکنولوژی و همچنین پرسنل مجرب، آمبولانس‌ها به یک اتاق اورژانس متحرک تبدیل شده‌اند که می‌توانند در ارائه خدمات به بیماران و نجات جان آنها بسیار مؤثر باشند. ارائه خدمات از طریق دورپزشکی (تله‌مدیسن) اتق‌های جدیدی را در این سیستم گشوده است.

شکل ۱-۱ سیستم ابداع شده توسط دومینیک ژان لری برای جابجایی سریع افراد آسیب‌دیده از صحنه جنگ

شکل ۱-۱

شکل ۱-۲ آمبولانس‌های ابتدایی در ایالات متحده

شکل ۱-۲

سیستم EMS ارائه‌دهنده‌ی خدمات فوریت‌های پزشکی با به عبارتی مجموعه‌ای از پرسنل مجرب، تجهیزات پیشرفته و منابع است که به منظور ارائه مراقبت‌های پزشکی اورژانسی از زمان شروع یک بیماری حاد تا تحویل بیمار به یک مرکز درمانی پیشرفته در نظر گرفته شده است. سیستم EMS در سال‌های اخیر پیشرفت‌های زیادی داشته است. این در حالی است که در گذشته‌های دور، آمبولانس تنها وسیله‌ای بود که کار انتقال بیمار به مراکز درمانی را بر عهده داشت. امروزه با تجهیز شدن به جدیدترین تجهیزات و تکنولوژی و همچنین پرسنل مجرب، آمبولانس‌ها به یک اتاق اورژانس متحرک تبدیل شده‌اند که می‌توانند در ارائه خدمات به بیماران و نجات جان آنها بسیار مؤثر باشند. ارائه خدمات از طریق دورپزشکی (تله‌مدیسن) اتق‌های جدیدی را در این سیستم گشوده است.

تاریخچه خدمات اورژانس پزشکی

سابقه خدمات اورژانس پزشکی به زمان‌های بسیار قدیم و حدود ۴۰۰۰ تا ۵۰۰۰ سال قبل برمی‌گردد که لوح نوشته‌هایی از نخستین اسناد پزشکی مینی بر ارائه خدمات اورژانس مشابه با پروتکل‌های امروزی سیستم EMS در دسترس است.

همچنین گزارش‌هایی از انتقال بیماران در گذشته‌های دور وجود داشته است. به‌طور مستند و تاریخی، در سال ۱۲۸۵ میلادی اولین استفاده از آمبولانس برای انتقال بیماران صورت گرفته است. ضرورت انتقال بیماران به یک محل برای مراقبت‌های پزشکی امن، در جنگ‌های ناپلئونی کاملاً احساس شد. به‌طوری‌که در حوالی شروع دهه ۱۸۰۰ جناح لرشد ناپلئون دومینیک ژان لری یک سیستم انتقال اختصاصی برای جابه‌جایی سریع افراد آسیب‌دیده از صحنه جنگ به بخش مراقبت‌های جراحی در همان محل حادثه را طراحی کرد. در واقع می‌توان

۱. Emergency Medical Service (EMS)

اورژانس‌های اصول مراقبت و درمان در اورژانس پیش‌بیمارستانی

این بخش شامل ۸ فصل به شرح زیر است:

- ❖ فصل ۱: آشنایی با نظام خدمات فوریت‌های پزشکی (EMS)
- ❖ فصل ۲: ارزیابی صحنه (Scene assessment)
- ❖ فصل ۳: ارزیابی بیمار
- ❖ فصل ۴: مدیریت راه هوایی (Air way) و حفظ وضعیت تنفس (Breathing)
- ❖ فصل ۵: شوک
- ❖ فصل ۶: احیای قلبی-ریوی (CPR)
- ❖ فصل ۷: تریاژ
- ❖ فصل ۸: فارماکولوژی پیش‌بیمارستانی